

بی اعتمادی مفرط مردم به سعودی

درحالی‌که زمان زیادی برای تعیین تکلیف حج ۹۵ وجود ندارد و مقامات ایرانی و سعودی در این زمینه در حال رایزنی هستند، به‌نظر می‌رسد تعداد زیادی از مشتاقان زیارت خانه خدا با وجود همه اشتیاقی که برای این سفر دارند، پیش از مسئولان، تصمیم خود را گرفته‌اند.

درحالی‌که زمان زیادی برای تعیین تکلیف حج ۹۵ وجود ندارد و مقامات ایرانی و سعودی در این زمینه در حال رایزنی هستند، به‌نظر می‌رسد تعداد زیادی از مشتاقان زیارت خانه خدا با وجود همه اشتیاقی که برای این سفر دارند، پیش از مسئولان، تصمیم خود را گرفته‌اند.

نشانه این تصمیم در رئیس سازمان حج و زیارت عصر دوشنبه گذشته در يك نشست خبري آشکار شد، وقتی که تأیید کرد این سازمان تاکنون ۲۰۰ هزار نفر برای ثبت نام حج ۹۵ داده و تنها ۱۷ هزار نفر ثبت‌نام کرده‌اند. میزان کاهش این ثبت‌نام‌کنندگان زمانی مشخص می‌شود که بدانیم سهمیه امسال ایران ۶۴ هزار نفر است. اوجده اعلام کرد پیش‌بینی سازمان حج و زیارت ثبت‌نام ۴۰ هزار نفر در نخستین فراخوان بوده، اما تنها ۱۰ هزار نفر ثبت‌نام کرده‌اند. در فراخوان دوم هم حدود ۷ هزار نفر ثبت نام کردند. به این ترتیب از مجموع ۶۴ هزار سهمیه حج ایران تنها ۱۷ هزار نفر ثبت نام کرده‌اند و ۴۷ هزار سهمیه از کل سهمیه‌ها خالی مانده است. خالی ماندن ۷۳ درصد سهمیه حج امسال در شرایطی که در سال‌های گذشته همه تلاش مردم قرار گرفتن در این فهرست و تقاضای آنها افزایش سهم ایران بود، حتماً معنی دار است.

حالا اگر چه رئیس سازمان حج و زیارت تأکید کرده که به برگزاری حج امسال امیدوار است و می‌گوید اگر دولت عربستان این هفته وضعیت صدور ویزا و خدمات کنسولی را مشخص کند، در جذب زائر مشکلی نخواهیم داشت اما به‌نظر می‌رسد افکار عمومی برای برگزار نشدن حج امسال هم آماده است و زائران تنها منتظر اعلام نظر صریح مراجع تقلید درخصوص مسائل شرعی مرتبط با این موضوع هستند. اگر چه تاکنون تقریباً همه مراجع عظام تقلید تأکید کرده‌اند حفظ جان، امنیت و عزت مسلمان پیش شرط این سفر است اما هنوز درباره حج ۹۵ اظهارنظر مستقیمی نداشته‌اند.

درحالی‌که تصمیم نهایی در این زمینه صرفاً از طریق بعثه مقام معظم رهبری، درنظر گرفتن مسائل شرعی و نظر مسئولان بلند پایه نظام اتخاذ خواهد شد اما دیدگاه تعداد قابل توجهی از نمایندگان مجلس و کارشناسان در این زمینه انجام نشدن این سفر با توجه به شرایط فعلی است.

پس از حادثه منا در شهریورماه سال گذشته که منجر به کشته شدن ۴۶۱ زائر ایرانی شد، برخی از نمایندگان مجلس خواستار لغو یکطرفه سفر حج تمتع سال ۹۵ از سوی ایران شدند. به‌طوری‌که سخنگوی کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی در دی‌ماه سال گذشته از لغو اعزام به حج تمتع به‌دلیل لغو روابط دیپلماتیک عربستان با ایران خبر داد.

حالا علاوه بر موضوع امنیت جانی و حفظ عزت ایرانی‌ها، این دغدغه در بین مشتاقان این سفر وجود دارد که در صورت برگزاری حج، با توجه به تأخیر در تصمیم‌گیری برای اعزام زائران، آیا همه مقدمات و امکانات به اندازه کافی یا حتی در حداقل لازم می‌تواند فراهم شود. مشکل در صدور ویزا، انجام پروازهای رفت و برگشت که در شرایط عادی هم با تأخیرهای چندین ساعته همراه بود، اسکان زائران، تغذیه حجاج، مسائل بهداشتی و... مواردی هستند که باعث نگرانی مردم شده‌اند.

تردید در توانایی سعودی‌ها

در کنار مواردی مانند تعیین تکلیف قربانیان منا و رسیدگی به پرونده ۲۰۰ نوجوان ایرانی در فرودگاه جدّه، موضوع صدور ویزا همچنان مورد اختلاف ۲ کشور است.

يك عضو فراکسیون سازمان حج و زیارت مجلس شورای اسلامی صحبت‌های سعودی‌ها مبنی بر صدور روادید زائران حج تمتع در کشور ثالث را غیرقابل قبول می‌داند و می‌گوید: «دولت نباید زیر بار چنین پیشنهادهایی برود و روادید زائران حج تمتع باید در ایران صادر شود. با اینکه حج تمتع فریضه‌ای واجب و الهی برای افراد مستطیع است اما نباید حیثیت و شخصیت افراد زیر سؤال برود.

باید امنیت لازم برای زائران و طواف‌کنندگان در حج تمتع فراهم آید و این امنیت به‌عهده مسئولان کشور میزبان است. قطعاً

باید مراجع عالیقدر در این باره و درخصوص حج تمتع نظر بدهند؛ با وجود تمامی این اهانت‌ها به ملت ایران آیا باز هم جایز است در چنین شرایطی مردم به حج بروند؟»

موسوی لارگانی با بیان اینکه فاجعه منا حادثه اول در عربستان نبود و حادثه آخر هم نخواهد بود، می‌گوید: «باید امنیت زائران مورد توجه جدی قرار گیرد چون سعودی‌ها توان این کار را ندارند. با توجه به وقایعی که سال گذشته رخ داد عربستان ثابت کرده توانایی برقراری امنیت حجاج را ندارد.»

یکی دیگر از اعضای فراکسیون حج مجلس نیز به هم‌شهری می‌گوید: «مواضع سیاسی و عملکرد عربستان نشان داده عامل آمریکا در منطقه است و ما نباید به حرف آنها اطمینان کنیم، آنها باید نسبت به امنیت زائران ایرانی در موسم تمتع به ما تضمین بدهند.»

ناصر عاشوری تأکید می‌کند: «ما نمی‌خواهیم به قیمت فرستادن زائران به حج زیر بار حرف‌های غیرمنطقی مسئولان سعودی برویم، عربستان مدعی است که موضوع حج با روابط سیاسی گره نخورده، درحالی‌که در عمل چنین نیست و طرف سعودی سعی در تحمیل خواسته‌های خود به ایران دارد و ما نباید زیر بار خواسته‌های آنها برویم.»

عاشوری 2 واقعه فرودگاه جده و فاجعه منا را گواه سخن خود می‌داند و می‌گوید: «اگر خوش‌بین باشیم که این حوادث تعمداً نبوده، یقیناً نشان از بی‌تعهدی، بی‌کفایتی و ضعف مدیریت مسئولان سعودی دارد. اینکه آنها از هیأت ایرانی زمان خواسته‌اند تا پاسخ پیشنهادهای ما را بدهند در واقع فرصت‌سوزی است و می‌خواهند بگویند ما از ایرانی‌ها دعوت کردیم ولی آنها نخواستند. روایت ایرانی‌ها نباید در یک کشور غیرمسلمان صادر شود.»